

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๓ / ๒๒๖

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้ง

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๙๑.๒/ว ๒๒๐
ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้ง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังเกิดภัย รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งในเรื่งดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามแนวทางข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย จ.ฉัตร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๕๕๓-๕๑๑๙ โทรสาร ต่อ ๒๑

นศว ๖๖๖

วันที่รับเรื่อง	๘/๖
วันที่ 20 ก.พ. 2557	

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม.๑๐๓๐๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๔๑.๒/ว.๖๒๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๔๘
๒. หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

ด้วยปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้ง ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย

๑.๑ สสำรวจและจัดทำบัญชีข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสภาพพื้นที่เสี่ยงภัย ข้อมูลแหล่งภาชนะเก็บกักน้ำ และข้อมูลเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้ง เช่น รถยนต์บรรทุกน้ำ รถยนต์ดับเพลิง เครื่องมือดับเพลิง เครื่องสูบน้ำ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและเอกชนในพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งความเดือดร้อนของประชาชนต่อไป

๑.๒ จัดทำ ซ่อมแซมหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ ภาชนะเก็บน้ำ ฝายต้นน้ำลำธาร (CHECK DAM) เพื่อกักเก็บน้ำในฤดูแล้ง และสำหรับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนการจัดทำรถยนต์บรรทุกน้ำ รถดับเพลิง เครื่องดับเพลิงแบบหาลบ และอุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัยให้กับศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ทีมกู้ภัย (One Tam One Search and Rescue Team : OTOS) ใช้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำ การกำจัดวัชพืชและผักตบชวาในแม่น้ำลำคลองหรือแหล่งน้ำ และจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๑.๓ พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และให้นำเงินสำรองจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินเพื่อบรรเทาปัญหาย้ายแล้งความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัย เป็นลำดับแรก

๑.๔ ประสานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟป่า และแผนการแจกจ่ายน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยให้บูรณาการเครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร และวิธีการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการซักซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟป่าที่ได้จัดทำไว้แล้วตามความจำเป็นและสมควร เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติ และมอบหมายให้ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที โดยการให้มีอาสาสมัครเตือนภัยประจำชุมชน “มิสเตอร์เตือนภัย” เพื่อติดตามสอดส่องสิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย แล้วจัดหาเครื่องมืออาณัติสัญญาณแจ้งเตือนภัย รวมทั้งอุปกรณ์ดับเพลิงให้พร้อมและเพียงพอแก่การระงับเหตุ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ฝึกอบรมจัดตั้งทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้นขอให้เร่งรัดดำเนินการตามนโยบายและขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้น อยู่ในการกำกับดูแลของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สำหรับการแจกจ่ายน้ำ ขอให้ส่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนรับผิดชอบประจำจุดแจกจ่ายน้ำกลางประจำหมู่บ้านด้วย

๑.๕ ติดตามสภาพอากาศ น้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือระดับน้ำทะเลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีแนวโน้มว่าจะประสบภัย ให้จัดตั้งศูนย์เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันที่อาจจะเกิดขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้เตรียมรับสถานการณ์และแผนการดำเนินการของส่วนราชการต่างๆ เช่น แผนการจัดการน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งรับทราบแนวทางปฏิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ รณรงค์ให้ประชาชนสำรองน้ำไว้ใช้ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง การใช้น้ำอย่างประหยัดดำเนินการตามแผนเพาะปลูก การป้องกันและระมัดระวังมิให้เกิดอัคคีภัยและไฟป่า การไม่เผาป่า ตอซังข้าว ข้าวโพด หรือใบอ้อย การป้องกันและดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพื่อมิให้เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและทางเดินอาหาร รวมทั้งการป้องกันและระมัดระวังการโจรกรรมทรัพย์สินในช่วงฤดูแล้ง

๑.๗ ร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันความขัดแย้งระหว่างประชาชน

๑.๘ จัดทำแนวป้องกันไฟป่าและจัดบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟป่าตามที่เห็นสมควร

๑.๙ เร่งรัดการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน รวมตลอดถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย

๒.๑ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อประสานการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตัวเอง และสนับสนุนตามที่จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร้องขอ

๒.๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอ ก็อาจจะโอนเงินงบประมาณ เหลือจ่าย หรือเงินงบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็น น้อยกว่าไปตั้งจ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และหากเงินงบประมาณในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยดังกล่าวยังไม่เพียงพออีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขออนุมัติผู้บริหารท้องถิ่นจ่ายขาด เงินสะสมไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๓ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้ง งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓

๒.๔ การจัดหาน้ำสะอาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการอุปโภคบริโภค องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสามารถจัดหาน้ำสะอาด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ สำหรับผลิตน้ำสะอาด เพื่อบริการ ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า และหากหน่วยงานราชการ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน นำน้ำสะอาด หรือเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชน ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในการดำเนินงาน

๒.๕ ระดมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เดิมและได้รับมอบจากส่วนราชการอื่นๆ หรือภาคเอกชนในพื้นที่ หรือขอยืมจากภาคเอกชน มาใช้ในการให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติราชการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ จัดให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนให้มีงานทำในพื้นที่ เพื่อป้องกันการละทิ้ง ถิ่นฐานไปหางานทำในเมืองใหญ่ เช่น การจ้างแรงงานราษฎรในการดำเนินการตามโครงการในเขตพื้นที่ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณไว้ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ในช่วงฤดูแล้ง หรือประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ประชาชนผลิตสินค้าให้แก่โรงงาน

๒.๗ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคก่อนเป็นลำดับแรกแล้ว จึงพิจารณาให้การช่วยเหลือประชาชนในด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการอุตสาหกรรม ตามความ เหมาะสมต่อไป

๒.๘ ในการให้ความช่วยเหลือน้ำเพื่อการเกษตร หากประชาชนไม่สามารถช่วยเหลือ ตนเองในการจัดหาสำหรับพืชผลการเกษตรที่ได้เพาะปลูกไปแล้วให้ความช่วยเหลือเป็นการเร่งด่วน เพื่อป้องกันมิให้ผลผลิตของประชาชนเกิดความเสียหาย โดยให้พิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนที่จะต้องเตรียมไว้ ใช้ในการอุปโภคบริโภค ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้งด้วย

๒.๙ หากเกิดอัคคีภัยหรือไฟฟ้า ไรคระบาด หรือโรคติดต่อ อันสืบเนื่องมาจากภัยแล้ง ให้ดำเนินการตามบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

๓.๑ เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยแล้ง ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ โดยด่วน หากงบประมาณไม่เพียงพอให้ขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/จังหวัด (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) ตามลำดับ

๓.๒ ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดระเบียบและกำหนดพื้นที่การช่วยเหลือตามความจำเป็นเร่งด่วนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มิให้เกิดความซ้ำซ้อน

๓.๓ เฝ้าระวังเรื่องสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นได้

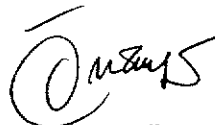
๓.๔ กำชับยามท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ ประชาชนและผู้ประสบภัย มิให้มีการโจรกรรมและลักขโมย

๓.๕ เร่งฟื้นฟู และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ภาคหรือพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพ และเป็นการป้องกันการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่

ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบกฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริงพงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
โทร ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๖ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๖๙๓๑